

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 65003657/909
Konu : 6745 Sayılı Kanun gereğince
2012/2 sayılı Genelgede Değişiklik

14/12/2016

GENELGE
2016/29

7/9/2016 tarihli ve 29824 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 60 ıncı ve 63 üncü maddeleri ile 5510 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine eklenen üçüncü fıkra ve 88 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklik gereğince 17/1/2012 tarihli ve 2012/2 sayılı Genelgenin “10.1- Kanununun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında çalışanların genel sağlık sigortalılığı” başlıklı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

10.1- Kanununun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında çalışanların genel sağlık sigortalılığı

10.1.1.- Genel Açıklamalar

Kanununun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenen “4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte, 4857 sayılı Kanununun 13 ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanmasının zorunlu olduğu, bu durumda olan sigortalıların eksik günlerine ilişkin genel sağlık sigortası primlerini, 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi veya (g) bendi kapsamında ödeyeceğine” ilişkin hüküm 6745 sayılı Kanun ile “3 üncü maddenin üçüncü fıkrası kapsamına girenler hariç olmak üzere; 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte, 4857 sayılı Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmî süreli veya çağrı üzerine çalışanlar, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışıp çalıştığı saat karşılığında ücret alanlar ile bu Kanununun ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına tabi olanlardan ay içerisinde yirmi gün ve daha az çalışanlar için eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin otuz güne tamamlanması zorunludur.” şeklinde değiştirilmiştir. Ayrıca, 6745 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine eklenen üçüncü fıkra ile “4857 sayılı Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmî süreli veya çağrı üzerine çalışanlar, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışıp, çalıştığı saat karşılığında ücret alanlar ve bu Kanunun ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına tabi olarak çalışanlardan ay içerisinde otuz günden eksik prim ödeme gün sayısı bulunanlar, sigortalı çalışmama şartı hariç birinci fıkranın (10) numaralı bendinde yer verilen diğer şartları haiz olmaları kaydıyla otuz günden eksik günleri için genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi sayılır.” hükmü düzenlenmiştir.

Kanunun geçici 12 nci maddesinde öngörülen geçiş süresinin sona erdiği 1/1/2012 tarihinden itibaren 4857 sayılı Kanununun 13 ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışanların, Kanununun

88 inci maddesinin dördüncü fıkrası gereği eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlamaları zorunlu idi. 6745 sayılı Kanun ile yapılan düzenleme ile **1/10/2016** tarihinden itibaren 3 üncü maddenin üçüncü fıkrası kapsamına girenler hariç olmak üzere 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte 4857 sayılı Kanunun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmî süreli veya çağrı üzerine çalışanlar, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışıp çalıştığı saat karşılığında ücret alanlar ile ek 9 uncu maddenin birinci fıkrasına tabi (ev hizmetlerinde işverene bağlı olarak 10 gün ve üzerinde çalışanlar) olanlardan ay içerisinde **yirmi gün ve daha az** çalışanların da eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin otuz güne tamamlanması zorunlu hale getirilmiştir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında olup ay içinde 30 günden az çalışması olanların genel sağlık sigortası kapsamına alınmasında 1/1/2012-30/9/2016 tarihleri arasında Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrasının 6745 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki hükmü, 1/10/2016 tarihinden itibaren ise 6745 sayılı Kanunla değiştirilen hükmü gereğince işlem yapılacaktır.

10.1.2- 1/1/2012-30/9/2016 Tarihleri Arasında Eksik Günlerine Ait Genel Sağlık Sigortası Primlerini Tamamlama Zorunluluğu Olanlar

6745 sayılı Kanun ile değiştirilmeden önce 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrası *“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte, 4857 sayılı Kanunun 13 ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalılar için eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanması zorunludur. Bu durumda olan sigortalıların eksik günlerine ilişkin genel sağlık sigortası primleri, 60 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi veya (g) bendi kapsamında ödenir.”* şeklinde düzenlenmiş olup, anılan hüküm gereğince 1/1/2012-30/9/2016 tarihleri arasında 4857 sayılı Kanunun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalılar hakkında sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişi olup olmadığına bakılmaksızın aylık prim ve hizmet belgesinin “10.1.3” başlıklı bölümde belirtilen belge türleri esas alınarak eksik gün nedeni “06- Kısmi istihdam” ve “17- Ev hizmetlerinde 30 günden eksik çalışma” ise eksik günlerine ilişkin genel sağlık sigortası tescili yapılacaktır.

Öte yandan, 1/4/2015 tarihinden itibaren Kanunun ek 9 uncu maddesi yürürlüğe girdiğinden 1/4/2015 ile 30/9/2016 tarihleri arasında ev hizmetleri kapsamında 10 gün ve 29 gün arasında sigortalılığı bulunanlar da sigortalının bakmakla yükümlü kişi olup olmadığına bakılmaksızın 30 günden az sürelerini gelir testi sonucuna göre Kanunun (60/c-1) alt bendi veya (60/g) bendi kapsamında 30 güne tamamlayacaklardır.

10.1.3.- 1/10/2016 Tarihinden İtibaren Eksik Günlerine Ait Genel Sağlık Sigortası Primlerini Tamamlama Zorunluluğu Olanlar

6745 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 1/10/2016'dan itibaren ise “06- Kısmi istihdam” veya “17- Ev hizmetlerinde 30 günden eksik çalışma” kodu kapsamında çalışması olan sigortalıların yanı sıra “7- Puantaj” seçeneği ile bildirilen sigortalıların da eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini gelir testi sonucuna göre Kanunun (60/c-1) alt bendi veya (60/g) bendi kapsamında 30 güne tamamlamaları gerekmektedir.

Örnek 1- Kanunun (4/1(a)) bendi kapsamında 15 gün çalıştırılan A şahsı için 2016 Haziran ve Temmuz ayında “06- Kısmi istihdam” eksik gün nedeni ile Ağustos ayından itibaren ise “7- Puantaj” eksik gün nedeni ile bildirim yapılmıştır. A şahsının kalan 15 güne ilişkin genel sağlık sigortası primini Haziran ve Temmuz aylarında tamamlaması zorunlu olup, Ağustos ayından 1/10/2016 tarihine kadar ise tamamlaması zorunlu değildir.

Anılan düzenleme gereğince, 1/10/2016 tarihinden itibaren Kanunun (4/1(a)) bendi kapsamında sigortalı olup, “06- Kısmi istihdam”, “7- Puantaj” veya “17- Ev hizmetlerinde 30 günden eksik çalışma” eksik gün seçeneği ile bildirilen, ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 gün ve daha fazla olan kişilerden prim ödeme gün sayısı ay içerisinde **yirmi gün ve daha az olanların** eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin toplam otuz güne tamamlanması zorunlu olup, yirmi günden fazla (20 gün dahil değil) sigortalı çalışanların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlama zorunluluğu bulunmamaktadır.

Örnek 2- Kanunun (4/1(a)) bendi kapsamında “06- Kısmi istihdam” eksik gün nedeni ile 2016 Temmuz ayında 11 gün, Ağustos ayında 18 gün, Eylül ayında 20 gün çalışan, Ekim ayında birden fazla işyerinden toplam 22 gün sigortalı bildirim bulunan B şahsı, Temmuz ayına ait 19 günlük, Ağustos ayına ait 12 günlük ve Eylül ayına ait 10 günlük genel sağlık sigortası primini gelir testi sonucuna göre Kanunun (60/c-1) alt bendi veya (60/g) bendi kapsamında tamamlamak zorunda olup, Ekim ayında 20 günden fazla prim ödeme gün sayısı bulunduğu için Ekim ayına ait eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini tamamlama zorunluluğu bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 6745 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına eklenen “4857 sayılı Kanunun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmî süreli veya çağrı üzerine çalışanlar, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışıp, çalıştığı saat karşılığında ücret alanlar ve bu Kanunun ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına tabi olarak çalışanlardan ay içerisinde otuz günden eksik prim ödeme gün sayısı bulunanlar, sigortalı çalışmama şartı hariç birinci fıkranın (10) numaralı bendinde yer verilen diğer şartları haiz olmaları kaydıyla otuz günden eksik günleri için genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi sayılır.” hükmü gereği, 1/10/2016 tarihi itibarıyla sigortalı çalışmama şartı hariç Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan şartları taşıyan “06- Kısmi istihdam”, “7- Puantaj” veya “17- Ev hizmetlerinde 30 günden eksik çalışma” eksik gün seçeneği ile bildirilen ve ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 gün ve daha fazla olan kişilerin eksik günlerinde sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsü devam edecektir. Buna göre; **1/10/2016 tarihi itibarıyla “06- Kısmi istihdam”, “7- Puantaj” veya “17- Ev hizmetlerinde 30 günden eksik çalışma” eksik gün seçeneği ile bildirilen ve ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 gün ve daha fazla olan aynı zamanda sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsünde bulunmayan ve prim ödeme gün sayısı ay içerisinde yirmi gün ve daha az olanlar, eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini gelir testi sonucuna göre Kanunun (60/c-1) alt bendi veya (60/g) bendi kapsamında 30 güne tamamlayacaklardır.**

Örnek 3- Kanunun (4/1(a)) bendi kapsamında “06- Kısmi istihdam” eksik gün nedeni ile 2016 yılı Ekim ayında 11 gün çalışan 24 yaşındaki üniversite öğrencisi erkek C şahsı devlet memuru babası üzerinden sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsündedir. Bu statüsü nedeniyle eksik kalan 19 günde babası üzerinden sağlık yardımı alacak olup, bu süreleri Kanunun (60/c-1) alt bendi veya (60/g) bendi kapsamında 30 güne tamamlamayacaktır. C şahsı 25 yaşını doldurduğu tarihten itibaren aynı şekilde çalışması halinde sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak sayılmayacağından eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini gelir testi sonucuna göre Kanunun (60/c-1) alt bendi veya (60/g) bendi kapsamında 30 güne tamamlayacaktır.

Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrasında 6745 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik 1/10/2016 tarihinde yürürlüğe girdiğinden 2016 yılı Ekim ayı ve sonrasında aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesinde; aylık prim ve hizmet belge türü “1”, “4”, “5”, “6”,

“13”, “29”, “30”, “32”, “33”, “35” ve “36” olup 20 gün ve daha az çalışanlardan eksik gün nedeni “06- Kısmi istihdam”, “07- Puantaj”, “17- Ev hizmetlerinde 30 günden eksik çalışma” olanlardan ve ev hizmetlerinde bir veya birden fazla gerçek kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 gün ve daha fazla olanlardan bakmakla yükümlü olunmayanların ay içinde zorunlu sigortalılıktan kalan süreleri için kısmi genel sağlık sigortası tescili yapılacaktır. Kısmi genel sağlık sigortası tescili resen Kurumca yapılacaktır.

10.1.4.- Eksik Günlerine Ait Genel Sağlık Sigortası Primlerini Tamamlama Zorunluluğu Bulunmayanlar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte;

1/1/2012-30/9/2016 tarihleri arasında;

- Ay içinde birden fazla işyerinde çalışıp toplam çalışma süresini 30 güne tamamlayanlar,

- Kurumdan aylık alıp sosyal güvenlik destek primine tabi çalışması olanlar,

- Ay içinde 30 günden eksik günlerini Kanunun 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında isteğe bağlı sigortalı olarak tamamlayanlar,

- Haklarında 4857 sayılı Kanun hükümleri uygulanmayanlar,

- Kanunun 5 inci maddesi kapsamındaki sigortalılar,

- 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) ve (C) bentlerine tabi olanlar,

- 506 sayılı Kanunun geçici 20 inci maddesi kapsamında çalışması olanlar,

1/10/2016 tarihinden itibaren;

Ay içinde birden fazla işyerinde çalışıp toplam çalışma süresi 20 günden fazla olanlar ile yukarıda sayılan diğer şartları taşıyanlar eksik kalan sürelerinde genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olup olmadığı şartı aranmadan kalan süreleri için kısmi genel sağlık sigortalısı sayılmayacaklardır.

Ayrıca; 5510 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine eklenen üçüncü fıkra ile getirilen düzenlemeye göre, 4857 sayılı Kanunun 13 üncü ve 14 üncü maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışıp, çalıştığı saat karşılığında ücret alanlar ve Kanunun ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına tabi olarak çalışanlardan ay içerisinde otuz günden eksik prim ödeme gün sayısı bulunanlar, sigortalı çalışmama şartı hariç birinci fıkranın (10) numaralı bendinde yer alan diğer şartları haiz olmaları kaydıyla otuz günden eksik günleri için genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi sayılır.

Örnek 4: D şahsı, eşi üzerinden sağlık hizmetlerinden faydalanmakta iken kısmi süreli iş sözleşmesi ile 1/10/2016 tarihinden itibaren sigortalı olarak çalışmaya başlamıştır. İşveren tarafından sigortalı adına Kanunun (4/1(a)) bendi kapsamında 2016 yılı Ekim ayı için 10 gün, Kasım 2016 ayı için 10 gün, Aralık ayı için 10 gün prim bildirilmiştir. D şahsı sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamından geçtiği için işe başladığı tarihten itibaren 30 gün şartı aranmayacak olup, 2016 yılı Aralık ayına ait APHB’ nin bildirileceği tarihe kadar eşi üzerinden bakmakla yükümlü olunan kişi olarak, 30 gün prim ödeme gün sayısı olduğu tarihten itibaren ise kendi sigortalılığı üzerinden Kurum sağlık hizmetlerinden yararlandırılacaktır. Bununla beraber, kişi kendi üzerinden sağlık yardımlarını alsa bile Kanunun üçüncü maddesine eklenen üçüncü fıkra gereği bakmakla yükümlü statüsü devam edeceği için kalan sürelerini **30 güne tamamlamayacaktır.**

Örnek 5: Kanunun (4/1(a)) bendi kapsamında “06- Kısmi istihdam” eksik gün nedeni ile çalışan E şahsı için 2015 yılı Aralık ayından itibaren ay içinde 15 gün bildirim yapıldığı anlaşılmış olup, aynı zamanda eşinin bakmakla yükümlü olduğu kişi durumunda olduğundan 2016 yılı Ekim ayından itibaren kısmi genel sağlık sigortalılığı başlatılmayacaktır. 2016 yılı Kasım ayının 1’i ile 15’i arasında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi

kapsamında sigortalı sayılan E şahsının 21/11/2016 tarihinde eşinden ayrılması dolayısıyla bakmakla yükümlü olunan kişi durumundan çıkması halinde 21/11/2016 tarihi itibari ile 10 gün (60/g) bendi kapsamında resen genel sağlık sigortası tescili yapılacaktır. 2016 yılı Aralık ayı ve sonraki aylarda genel sağlık sigortalılığı 15 gün üzerinden oluşturulacaktır.

Genel Sağlık Sigortası Tescil, Prim ve Müstehaklık İşlemleri Yönetmeliği'nin 11 inci maddesinin on üçüncü fıkrasında; Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte 18 yaşından küçük çocuklar hakkında, Kanunun 88 inci maddesinin 4 üncü fıkrasının uygulanmayacağı, bu kişilerin genel sağlık sigortalılıklarının tabi oldukları statü üzerinden değerlendirileceği hükmü yer almaktadır.

Yönetmelik ile getirilen bu hüküm gereği 18 yaşından küçük çocukların Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 18/4/2014 tarihinden sonraki eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini Kanunun 60/(c-1) veya (g) bendi kapsamında 30 güne tamamlama zorunluluğu bulunmamaktadır.

Örnek 6- 2/8/2000 doğumlu olan 16 yaşındaki F şahsı kısmi süreli iş sözleşmesi ile 1/2/2014 tarihinden itibaren sigortalı olarak çalışmaya başlamış ve "06- Kısmi istihdam" eksik gün nedeni ile Şubat ayında 18 gün, Mart ayında 15 gün, Nisan ayında 10 gün çalıştığı bildirilmiştir. D şahsının durumu Yönetmeliğin yayım tarihi olan 18/4/2014 tarihi öncesi ve sonrasına göre değişiklik gösterecektir.

Buna göre; Şubat ayından kalan 12 güne, Mart ayından kalan 15 güne ait genel sağlık sigortası primlerini gelir testi sonucuna göre Kanunun 60/(c-1) veya 60/(g) bendi kapsamında tamamlaması gerekmektedir. İlgilinin kısmi süreli 60/(c-1) veya 60/(g) bendi tescili Yönetmeliğin yayım tarihi olan 18/4/2014 tarihi itibarıyla sonlandırılacak olup, Nisan ayına ilişkin kalan 8 günlük genel sağlık sigortası primlerini Kanunun 60/(c-1) veya 60/(g) bendi kapsamında tamamlaması gerekmektedir. 18/4/2014 tarihinden sonra ise 18 yaşını dolduracağı tarihe kadar eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini Kanunun 60/(c-1) veya 60/(g) bendi kapsamında tamamlamacaktır.

10.1.5- Gelir Testi İşlemleri

Kanunun 88 inci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında çalışanlar ile (60/g) bendi kapsamında tescil edilen kişilerin gelir testi işlemleri 17/1/2012 tarihli ve 2012/2 sayılı Genelgenin 7.3.1. bölümünde açıklandığı şekilde yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz/rica ederim.

DAĞITIM

GEREĞİ:

- Merkez ve taşra teşkilatı

BİLGİ:

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı